

י"ט אדר ה'תשע"ז 17.3.17

מגזין מס' 422

שבת פרשת כי תשא/פרה

קשר-שבועי מאת הרב יאיר קלב

ג"ה

החייך כסנ"א

רב חובל בכל מזג אויר

תמליל בעיבוד קל מתוך שיעורי הרב קלב

ים החיים, כל הזמן דינמי, משתנה וסוער. פעם טוב לי - פעם רע לי, פעם מבין - פעם לא מבין, פעם מרגיש - פעם אדיש, כל הזמן יש תנודות - 'רצוא ושוב', נשימה ושאיפה, גאות ושפל. כל הזמן שינויים, והעיקר - באופן בלתי צפוי. לכן צריך להיות רב חובל יציב עם תוקף, אורך ורוחב הדעת - דעת בעיקר והיסח הדעת מהטפל, בכל הנוגע ללבושי הנפש, מחשבה דיבור ומעשה.

בקרו אותנו באתר

המחודש www.tanyaor.com

וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:

בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התניא

עזרה ראשונה לנפשו

לוח שיסורים

"לא רק קביעות בזמן אלא גם קביעות בנפש..." (אדמו"ר הזקן) - היינו שיש לקבוע עתים ללימוד התורה, ליצור 'דופק לימודי' קבוע, ביום ובשעה, עד אשר יגלה האדם כי, לאמיתו של דבר, התורה היא לחם חוקו ומזון הנפש...

סדנת תניא יחודית בירושלים - פרטים בעמ' 10

בימים האלה מקיים הרב כלב שיעור שבועי קבוע מידי יום חמישי בשעה 21:30 במושב חמד שבמרכז הארץ. השיעור משודר בזמן אמת בשידור חי באינטרנט, באתרנו: www.tanyaor.com. הכניסה לישוב בכביש (מס' 412) המוביל מבית דגן לאור יהודה, רח' הזית 83 בבית הכנסת שבחצר משפחת שרעבי. התכנסות (כיבוד ושתייה קלה מ-20:45) במושב חמד, לפרטים נוספים: שי גרציק 052-4-446-144

[בכניסה למושב חמד - ישר עד הכיכר, בכיכר שמאלה לרח' הזית - לקראת סוף הרחוב, לפני הכיכר הבאה - הזית 83 מצד שמאל. חניה בשפע מאחורי בית הכנסת שבהמשך שביל הכניסה לחצר]

לחיות עם הזמן... (אדמו"ר הזקן) - היינו שבכל זמן וזמן מתרחשת פתיחת שער רוחני, דרכו יורדים לעולם הזה אור ושפע מיוחדים, אשר יש להכין כלים כדי לקלוט 'גשמי ברכה' אלה ולתרגמם למעשים עד אשר תואר, באופן ממשי, סביבתנו המיידית בגוון המסוים של נתינת הכח הטמונה באותו זמן.

פרה אדומה

בקריאת התורה שבשבת זו (התלויה ב"שבת החודש" ולעולם תחול בשבת שלפניה) קוראים בנוסף לפרשת השבוע גם את פרשת 'פרה אדומה'. פרשה זו עוסקת בטהרה מטומאת המת על ידי אפר הפרה האדומה. בפנימיות התורה מבואר ענינה של 'טומאת מת' בנפש האדם, היא תחושת 'היפך החיים' הנגרמת מן המגע עם אותם ענינים שליליים, מבית ומחוץ, היוצרים 'מחיצה של ברזל' בין ישראל לאביהם שבשמים. וכשם שטהרת אפר פרה האדומה היא בבחינת 'חוקה' שלמעלה מטעם ודעת, כך גם עבודת האדם לטהר עצמו מענינים של 'היפך החיים', גם היא אינה אלא בדרך קבלת עול ומסירות נפש שלמעלה מטעם ודעת.

פרה אדומה - כללות התורה

מבואר בחסידות כי הטעם לכך שפרשת פרה נקראת "זאת חוקת התורה" (ולא "זאת חוקת הפרה") הוא משום שמצות פרה אדומה מייצגת את כללות התורה. במצוה זו משתקף בגלוי ענין ה'רצוא ושוב', עליו מיוסדת כללות עבודת התורה והמצוות.

מעשה הפרה כלול משני ענינים:

א. שריפת הפרה לאפר.

ב. "ונתן עליו מים חיים אל כלי". את האפר ערבו במים, ומזה היזו על הטמא מת כדי לטהרו.

שני ענינים אלו בעבודת האדם הם שני הקווים 'רצוא ושוב' - העלאה והמשכה:

א. שריפת הפרה על ידי האש היא תנועה של 'רצוא' (העלאה) - כפי שאש נמשכת בטבעה מלמטה למעלה, ולולא הדבר הגשמי בו היא נאחזת (פתילה וכו') היתה האש עולה למעלה אל שורשה ביסוד האש.

ב. המים הם בתנועה של 'שוב' (המשכה) - מים יורדים ממקום גבוה למקום נמוך, שלא כאש שנמשכת תמיד

למעלה. וכשנמצאים המים במקום מישור (במקום הנמוך), עומדים הם במקומם (בהתיישבות). וכדי להיטהר (על ידי פרה אדומה) זקוקים לחיבור שתי התנועות יחדיו.

וזהו הטעם לכך שמצות פרה אדומה היא "חוקת התורה" (כללות התורה), כי על יסוד שתי תנועות אלו של 'רצוא ושוב', העלאה והמשכה, עומד כל עיקר התורה והמצוות. על היהודי להעלות עצמו וחלקו הגשמי בעולם ולהתכלל באלוקות על ידי תנועת ה'רצוא' שבאהבה כרשפי אש. וזהו שכתוב "אש תמיד תוקד על המזבח לא תכבה". עליו להקריב עצמו כקרבן לה' (קרבן - לשון קירוב כל הכוחות והחושים), ככתוב "אדם כי יקריב מכם קרבן לה'", שבכללות זהו ענין עבודת התפילה.

אמנם יחד עם זה עליו גם להמשיך קדושה ואלקות מלמעלה למטה על ידי:

א. לימוד התורה - מלשון הוראה, שענינה המשכת חכמת ה' אל תוך תודעת האדם. וזהו שנמשלה התורה למים שיורדים ממקום גבוה למקום נמוך.

ב. מעשה המצוות – קיום רצון ה' בפועל, היינו המשכת אור אין סוף לעולם הזה הגשמי.

תכלית הבריאה

זוהי תכלית ירידת הנשמה היהודית לעולם הזה להתלבש בתוך גוף. לחבר על ידי תורה ומצוות את נשמתו הטהורה ("נר ה' נשמת אדם", ש"חפצה וחשקה בטבעה לעלות למעלה לידבק בשורשה ומקורה בחיי החיים הקדוש ברוך הוא") עם גופו שיסודו מעפר (שטבע העפר לרדת למטה).

בעבודתו זו פועל היהודי זיכוך גם בעולם הזה הגשמי. הוא מאיר ומרומם את הארציות ממצבה הירוד ומביאה לתכליתה – 'ארץ', על שם ש"רצתה לעשות רצון קונה" ('רצוא'). וביחד עם זה – ממשיך הוא קדושה בתוך גדרי העולם כפי שהוא עומד במקומו ('שוב'). שזוהי תכלית הבריאה כולה – לקשר ולאחד (על ידי התורה ומצוות, 'רצוא ושוב') את העליון (אלוקות) עם התחתון (גשמיות).

זריזות במתינות

מפרשת פרה, "זאת חוקת התורה", לוקח היהודי את ההוראה ונתינת הכח לעבודת ה'רצוא ושוב' בעניני הקדושה, בעניני הרשות ואף בענינים שלמטה מזה. בכללות, נקודת הענין היא שאל לו לאדם 'לנוח' על מקומו, כי אם להכניס עצמו למגמת יציאה והתעלות מתמדת ('רצוא') ממעמדו ומצבו וטבעו הנוכחי.

אמנם תנועת ה'רצוא' גופא צריכה להיות מאוזנת. יש להישמר מפני קדחתנות יתר (התמכרות ל'חיפוש' ריבוי אורות, ריגושים וחוויות תוך הזנחת זיכוך התחתון לעשותו כלי לקדושה) המובילה למצבי 'שבירת הכלים'. אמיתת יציאת האדם מגדרו ('רצוא') נבחנת דוקא ביכולתו לרסן עצמו על מנת לפעול על קרקע המציאות באופן של התיישבות ('שוב').

המרבה במשמעת בדרך קבלת עול הוא שזוכה להמשיך קדושה אל תוך גדרי העולם, לרומם על פי תורה, בכמות ובאיכות, את תיפקודו היומיומי ב'סדנת' החיים. ודוקא באופן זה יתעלה האדם מחיל אל חיל.

עבודת ה'רצוא ושוב' – נדרשת בכל מצב ובכל מדרגה ובפרטיות, שינוי הטבע אצל האדם ('רצוא ושוב') הוא בכל אחד ואחד לפי דרגתו ומקומו. הנמצא במצב וטבע של 'שוב' (התיישבות), אפילו כשמדובר ב'שוב' בד' אמותיה של הקדושה (תורה, תפילה ומצוות) – הרי שנדרשת ממנו היציאה ממצביו ותנועה של 'רצוא' כדי להתעלות לדרגה גבוהה יותר. כולל גם – ה'רצוא' לצאת מד' אמותיו ולעזור ליהודי אחר, כדי לקיים המצוה של "ואהבת לרעך כמוך".

מזה מובן שעבודת ה'רצוא ושוב' צריכה להיות בכל הדרגות. תנועת ה'רצוא' נדרשת לא רק אצל מי שנמצא במצב ירוד (שלגביו מובן מדוע צריך להיות אצלו 'רצוא' להתעלות ממצבו), אלא גם בצדיקים שלא טעמו טעם חטא.

וכמו כן לאיך גיסא: מי שנמצא בדרגה וטבע של 'רצוא' – צריך להיות אצלו (שינוי הטבע) העבודה של 'שוב' באופן של התיישבות ופנימיות. עליו לעסוק בלימוד התורה וקיום המצוות, כולל גם 'שוב' – בבירור חלקו בעולם (ולא שיוצא ידי חובתו על ידי שעושה את השני לשליח על זה – כיון שזהו חלקו, החלק שלו בעולם). על כל אחד ואחת מוטלת האחריות להאיר ולזכך את אשר לפניו, ובפרט שלפעמים ניתן לראות במוחש כי ישנם ענינים ומצבים שרק לו לבדו ניתן הכח לבררם. אולם, לעולם יש לזכור כי גם לאחר שיש לו את ה'שוב' – צריכה להיות אצלו אחר כך תנועת 'רצוא' נעלה יותר, ולאחר מכן 'שוב' נעלה יותר, וכך הלאה בדרך העולה בית א-ל.

הסיפור השבועי

הלבנה הסודית

"לסגור את בית הכנסת!?"

השאלה הזו התפרצה מפייהם של יהודי העיירה בזעזוע רב. "גרוע מזה", אמרו יודעי דבר, "הם שואפים להפוך את הבניין לתאטרון!". השומעים לא האמינו למשמע אוזניהם.

השנה תרצ"ב (1932). הקומוניסטים מיישמים בדורסנות את האידאולוגיה הכפרנית שלהם. הם מצרים את צעדיהם של שומרי המצוות, סוגרים בתי כנסת, תלמודי תורה, ישיבות ומקוואות, ומבקשים לגדוע כל זיקה בין העם היהודי לאלוקיו.

עכשיו הגיע תורו של בית הכנסת בקרסנוסטב שברוסיה הלבנה. על ביצוע המשימה הופקד ברנש מקומי, גוי ושמו ליאוני.

היהודים ההמומים מן הגזרה פנו לנשק היחיד שנותר בידיהם: תפילה לבורא העולם. בערב ראש חודש אדר התכנס מניין יהודים בבית הכנסת. הם צמו והתפללו שמזימותיו של ליאוני יסוכלו. תפילותיהם קרעו שערי שמים.

אך הקומוניסט לא התרשם מן התפילה, והחל לנקוט צעדים ממשיים לקראת ביצוע מזימתו. הוא כינס את יהודי העיירה בבית הכנסת כדי לשכנעם בצורך להסב את הבניין הנאה לתאטרון.

לאחר מכן סייר במבנה עם חבריו למפלגה, ובשביעות רצון גדולה הסביר להם שבימת בית הכנסת הולמת ביותר בימת תאטרון, ואף לא יידרשו שינויים גדולים במבנה הקיים.

בתום הכינוס נערכה 'הצבעה'. רבים מיהודי העיר כבר השתייכו לתנועה הקומוניסטית, והם הצביעו בעד

התכנית ההרסנית. ליאוני היה מרוצה. רוב המתכנסים תמכו בדעתו, למגינת לבם של שומרי המצוות. הללו יצאו מבית הכנסת אבלים. הסכנה לשלום בית הכנסת נעשתה מוחשית יותר ויותר.

אלא שלמחרת רעשה העיירה. ליאוני נתפס בידי המשטרה החשאית והואשם בפלילים. האיש נלקח למעצר לאור היום, בלב השוק, לעיני התושבים. מאז לא נראה עוד, ואיש לא ידע מה עלה בגורלו.

יהודי העיר נשמו לרווחה. ליאוני היה הרוח החיה מאחורי המזימה הזדונית, וכעת התרופף החבל מעל צווארם.

אך יום אחד התגלה פן מסתורי לפרשייה הזאת. זה היה בעת ביקורו הקבוע של ר' אהרן חזן, אחד מיהודי העיירה, בקבר סבו, הרב משה הכהן רפפורט, ששימש רב העיירה, והיה דור שמיני ל'שפתי כהן'.

מדי פעם נהג חזן לסור לחלקת הקבר ולהשתפך בתפילה. סיבות לתפילה לא חסרו לו. מנת הסבל שהשלטון האכיל את היהודים גדלה והלכה מיום ליום. הוא עמד שם ופרץ בבכי משתפך.

לפתע קלטו עיניו הדומעות לַבְּנָה מונחת על המצבה, ועליה חקוקות מילים לא ברורות. מעולם לא נתקל בה קודם לכן, ואין ספק שהיא הונחה שם בעת האחרונה. הוא ניסה לפענח את הכתוב על האבן, לשווא. הכתב היה בלתי ניתן לזיהוי.

כעבור חודשים נזדמן לר' אהרן לשוחח עם ר' משה מניאטינר, חסיד קשיש של האדמו"ר מטריסק, ובין הדברים סיפר לו ר' אהרן על הַלְבְּנָה המוזרה.

החסיד התחייך. "אספר לך", אמר.

זה היה כאשר ר' משה התגורר במניאטין, הסמוכה לקרסנוסטב. במקום שלטה פריצה מרשעת ואכזרית, שהיתה מלאה שנאת ישראל ומיררה את חייו. כאשר המצב נעשה בלתי נסבל, נסע אל רבו.

הוא תינה לפני הרבי את צרותיו, ואת נחת זרועה של הפריצה האנטישמית. "באו מים עד נפש", חתם בקול בוכים.

"עשה מה שאומר לך", אמר לו הרבי, "אך אני מבקש ממך שלא לספר על כך לאיש". ר' משה האזין היטב לדברי הרבי, ונפרד ממנו לשלום.

כשהגיע לביתו נטל לבנה, ובעזרת מסמר חרט עליה את שמה של הפריצה ואת שם אימה. בליל יום חמישי, כאשר הסיק את התנור לאפיית חלות השבת, הניח את הלבנה בתוך התנור - כמצוות רבו, בעודו מכוון כוונות על פי הקבלה, כפי שרבו הקדוש פירט באוזניו.

בכל משך הזמן שאשתו לשה והכינה את החלות עמד ר' משה שקוע בכוונות הטמירות. לפתע נשמעו מהלומות חזקות על דלת הבית וקטעו את ריכוזו. בעקבות הדפיקות באו קריאות: "מושקה! פתח מיד!".

בפתח עמד המשרת של הפריצה. הוא היה מבוהל ונסער. "תן לי בבקשה חומץ", אמר בבהילות, "הפריצה חשה ברע והרופא ציווה עליי להביא חומץ. אנא, מהר!". ר' משה עשה כמבוקשו.

למחרת בבוקר באה הבשורה: הפריצה המרשעת נפחה את נשמתה.

"כעת", שח ר' משה באוזני ר' אהרן חזן, "משראיתי את הרשע הזה, ליאוני, זומם לגזול את בית הכנסת ניסיתי את ה'סגולה' הזאת שוב. כתבתי על לבנה את שמו של ליאוני ואת שם אימו, הכנסתי לתנור, כיוונתי את הכוונות, ו...את סוף הסיפור אתה כבר יודע בעצמך"...

ר' אהרן חזן נרעש למשמע הדברים. כעת הבין מהי הלבנה ומה החריטה המוזרה שעליה. "וכיצד הגיעה הלבנה אל קברו של סבי?", שאל.

ענה החסיד הישיש: "הרבי ציווה עליי שלא להשליך את האבן לאחר השימוש, אלא להניח אותה על קברו של צדיק. מאחר שכאן לא קבור אדמו"ר, החלטתי להניחה על קברו של סבך, הרב".

(על-פי הספר 'המאבק והניצחון')

(מתוך העלון השבועי שיחת השבוע תב"ד)

התחדשנו!
 בואו לבקר
 באתר המשודרג
 Ww.tanyaor.com

”זאת התורה אדם” (במדבר יט' ד)

כשם שבאדם ישנם גוף ונשמה, כך גם בתורת ישראל ישנם גוף התורה (פשט הכתוב-’נגלה’) ונשמת התורה (פנימיותה, סודותיה ורזיה-’נסתר’). במדור זה מובא פרוט נושאי הפרשה על פי ’נגלה’, ובמדור שלאחריו יובא ביאורה של נקודה או של מספר נקודות מן הפרשה על פי פנימיות התורה.

נקודות עיקריות בפרשת כי תשא

לעשות כמתכונתו לשום תכלית אחרת, לבד השימוש בו לשם קדושת המשכן. העובר על הציווי דינו כרת.

קטורת הסמים, הכנתה ושימושה

פעמיים בכל יום יעלה הכהן קטורת על מזבח הזהב (מזבח הקטורת). את הקטורת, מצוה ה', יש להכין מאחד עשר סממנים (בהם נטף, שחלת, חלבנה, לבונה זכה וכו'), אותם יש לשחוק היטב ולערבם בתערובת אחת. הכנת קטורת זו במתכונתה שלא לצורכי הקטרתה במשכן אסורה גם היא באיסור חמור, והעושה כמוה לצורך הרחה וכדומה דינו כרת.

בצלאל ואהליאב

ה' מצוה את משה להעמיד את בצלאל בן אורי בן חור משבט יהודה בראש עושי מלאכת המשכן על כליו וכל נספחיו. ולצידו, לעזר לו, ימונה אהליאב בן אחיסמך משבט דן. רוח חכמה, בינה ודעת שמיימית תשרה על השניים במיוחד לשם ביצוע משימתם הקדושה כנדרש.

קדושת השבת ושמירתה

עתה, בסמוך לציווי הקמת המשכן, מצוה ה' את משה אודות קדושת השבת ושמירתה. יום השביעי הינו יום מנוחה ושבתה מכל מלאכה, גם ממלאכת הקמת המשכן. הקב"ה מכנה את השבת ”אות ביני וביניכם”. השבת מסמלת את הקשר העצמי בין בורא שמים וארץ (שכילה מלאכתו ושבת ביום השביעי) לבין עם ישראל, העם הנבחר.

מניין ישראל באמצעות מצות מחצית השקל

אף שפרשת חטא העגל, אודותיה נלמד בהמשך הפרשה, הביאה מגיפה על עם ישראל, מכל מקום, חיבתם של ישראל עודנה קיימת לפני הקב"ה. עתה, לאחר שסלח להם, מצוה ה' את משה למנותם משום חיבתם. לשם כך, על משה ליטול מטבע ששווייה מחצית השקל מכל בן ישראל מבן עשרים שנה ומעלה (תרומה המיועדת ליציקת אדני המשכן ולכפרה על חטא העגל) ובאמצעות ספירת המטבעות יודע גם מניינם.

כיוור הנחושת

ה' מצוה את משה אודות פרטי כיוור הרחצה, פריט קודש נוסף למשכן (מלבד הארון, המזבחות, המנורה, השולחן וכו'), אודותם למדנו בפרשות הקודמות). הכיוור, עשוי נחושת, יוצב בין אוהל מועד לבין המזבח החיצון על גבי כן (=רגל, בסיס), עשוי אף הוא נחושת. בכיוור יטהרו הכהנים ידיהם ורגליהם, קודם עבודתם במשכן.

שמן המשחה, הכנתו ושימושו

כאמור בפרשה הקודמת, פרשת תצוה, הכנת המזבח וכל כליו וכן הכנת אהרן ובניו הכהנים לקדשם לעבודת הקודש, ייעשה ע"י משיחתם בשמן מיוחד, 'שמן המשחה'. ה' מצוה את משה אודות הכנת השמן, ומפרט פרטי החומרים השונים מן הצומח (ראש מור דרור, קינמון, קנה בושם, קידה ושמן) וכן את הכמויות הנדרשות להכנתו. ומוסיף ה' ומזהירו כי אין למשוך זרים בשמן זה וכי אין

לוחות הברית

של משה יקים לו תחתם עם חדש.

משה אינו מסכים בשום פנים ואופן באומרו כי השמדת העם תהווה חילול ה' בעיני כל העמים. הוא מתחנן לפני ה' כי יחוס על עמו ובתוך הפצרותיו הוא מזכיר גם את זכות האבות – אברהם, יצחק ויעקב. תפילתו מתקבלת והקב"ה חוזר בו מכוונתו להורגם.

שבירת הלוחות והחזרת הסדר על כנו

בי"ז בתמוז, ארבעים יום לאחר עלייתו (בז' בסיון) אל ההר, יורד משה מהר סיני ובידיו לוחות הברית. למרגלות ההר מקבל את פניו תלמידו הנאמן, יהושע בן נון, הממתין שם כבר ארבעים יום לשובו. אף שכבר הודיעו ה' כי חטא העם, בכל זאת, בהתקרבו למחנה, מתחלחל משה למראה המחולות סביב העגל ומשליך בכעסו את לוחות האבן מידי ויהם מתנפצים אל הקרקע.

מיד בהכנסו למחנה משליט משה סדר. הוא משמיד את עגל הזהב ומבקש מאהרן אחיו הסברים. אהרן מגולל בפניו את אשר אירע, ומסביר כי הדברים יצאו משליטתו. אזי נעמד משה בשער המחנה ומכריז: "מי לה' אלי!" לקריאתו מתקבצים ובאים אליו בני לוי, ובפקודתו יוצאים הם להרוג בחרבותיהם בעוברי העבירה מבלי לחוס על ידידים וקרובי משפחה. באותו יום נהרגים כ-3,000 מעובדי העגל.

הלוחות השניים וקרינת עור פני משה

למחרת, בי"ח בתמוז, שוב עולה משה אל ההר, ושוב מבקש הוא את סליחת ה' לעמו. בהקריבו עצמו בעבור הצלת העם מוסר משה את נפשו, באומרו אשר באם לא יתרצה ה' לסלוח – הרי שמבקש הוא כי ימחה שמו מן התורה. ה' מתרצה לתחנוני משה ומצוהו לפסול במו ידיו שני לוחות אבן חדשים, עליהם יחרוט משה בעצמו את עשרת הדברות. אולם בנוגע לחטא העגל, מוסיף ה', הרי שעונשם של ישראל יפרע מהם מעט מעט במהלך כל

בתום מעמד קבלת התורה על ידי משה, נותן הקב"ה בידיו את שני לוחות האבן המרובעים – "מעשה אלוקים המה", עליהם חרותים (באבן הלוחות מינה וביה) עשרת הדברות – "והמכתב, מכתב אלוקים הוא".

חטא עגל הזהב

אף שבני ישראל יודעים מראש כי משה עתיד לשהות במרומי ההר ארבעים יום, בכל זאת, כיון שאינם יודעים אשר יום עלייתו אל הר סיני אינו מן המניין, נופלת אצלם טעות בחישוב הימים [טעותם נובעת מכך שאינם יודעים אשר ארבעים הימים (שנמנו כיממות שלימות – לילה ויום, לילה ויום), החל מניינם רק מן הלילה שלאחר יום עלייתו למרום]. לכן בהגיע יום הארבעים, ומשה מבושש לבוא לפי חישובם המוטעה, חוששים בני ישראל לגורלו ואמונתם בו ובשליחותו האלוקית מתערערת ונסדקת.

כדרכו בכל שעת מבחן, מתחיל המון הערב רב (שנספחו לבני ישראל ביציאתם ממצרים) להסית את העם, ורבים מתקהלים על אהרן בדרישה לתחליף אלילי תחת אמונתם בה' ובמשה עבדו. אהרן, שיודע היטב כי טועים הם, חושש מהבאות ומנסה בכל דרך להרוויח זמן. הוא שולח אותם לקבץ כמויות זהב גדולות, אותן הוא משליך אל האש, ויוצר עגל זהב אלילי. אולם את שעת הקרבת העולות והשלמים לעבודה הזרה וכן את המחולות והאכילה והשתיה סביב עגל הזהב דוחה הוא ליום המחרת.

תחנוני משה משיבים חרון אף ה'

שעות ספורות קודם רדתו מהר סיני, פונה ה' אל משה בדברים קשים: "לך רד, כי שחת עמך אשר העלית מארץ מצרים". משה עומד לרדת מגדולתו בשל מעשי הערב רב שסופחו מדעתו אל העם בצאתו ממצרים. ה' מודיעו אשר בדעתו להרוג את עם ישראל כולו ומציע כי מצאצאיו

הדורות עד אחרית הימים.

אך בינתיים על החוטאים להיענש: מגיפה קשה מפילה בעובדי העגל חללים נוספים; ניטלים מן העם הכתרים המיוחדים שקיבלו במעמד הר סיני; גם גילוי השכינה שליוותה אותם בדרכם במדבר מסולקת מעליהם ומעתה יוליכם מלאך ה' בלבד. העם מתאבל על חטאו ועל הסתלקות השכינה.

עוד בהיותו על ההר מנסה משה לבטל גם את גזירת סילוק השכינה מן העם ומבקש מה' שיראהו את כבודו. הקב"ה מתרצה גם לבקשותיו אלה ומלמדו את סדר תפילת י"ג מידות הרחמים, על ידה יעבירו בני ישראל מעליהם קיטרוגים בכל עת צרה וצוקה. כמו כן מזכהו ה' בראיית כבוד השכינה (רק מאחור – "כי לא יראני האדם וחי")

בעקבות חטא העגל אין יכול משה לשכון עוד בתוך מחנה ישראל [גם לא לאחר יום הכיפורים (היום בו נעתר ה' לתחנוניו, באומרו "סלחתי כדברך"]. ובו ביום קבלו ישראל את הלוחות השניים שהוריד משה מן ההר), והוא קובע את אהלו מחוץ למחנה. מעתה, כל אימת שיעשה משה את דרכו אל אהלו יהיו פניו קורנות באור אלוקי, ועל פתח אהלו יהיה חונה עמוד הענן כאות לחזרת גילוי

השכינה בישראל. אמנם רק יהושע תלמידו הנאמן יהיה מורשה לשהות בתמידות אצל אוהל משה.

לוחות כפליים לתושיה

בר"ח אלול עולה משה בפעם השלישית אל ה', והפעם, ברדתו מן ההר, מביא הוא עימו את שני לוחות האבנים מעשה ידיו. ה' מתרצה לבקשתו החוזרת של משה ומבטיחו שוב כי בני ישראל יגרשו בניסים גדולים את יושבי הארץ ויירשוה, בתנאי שישמרו את מצוות ה'.

טרם ירדת משה מן ההר עם הלוחות השניים, שב ה' ומזהיר את העם פן ילכו בדרכי גויי הארץ ואליליהם. וחוזר ומזכיר את המצוות שנצטוו בהן העם: חג הפסח, הקרבת בכורות בעלי חיים, קדושת השבת, קדושת שנת השמיטה, חג השבועות, מצות העליה לרגל בשלושת הרגלים (פסח, שבועות וסוכות) ומצות הביכורים.

ביורדו מן ההר קורנות פני משה מאור קדושת ה' השורה עליו. בני ישראל המסונוורים מאור פניו יראים מלקרב אליו, אך משה מקרבם ומוסר להם את דברי ה'. בסיימו את דבריו חוזר משה ועוטה את המסווה על פניו. מעתה, יסיר משה את המסווה רק בשעת גילוי שכינה, ולכשיסיים את העברת המסרים האלוקיים לבני ישראל יחזור ויעטהו על פניו.

עזרו לנו,
להמשיך בעשייה!

טל' 052-5675770

עמותת "תניא - מודעות עצמית ביהדות" צריכה את העזרה שלך!

שיחה אישית
ולימוד מעמיק
עם בעל התניא

הדרך שלך להכיר את עצמך

הרב אליהו דסלר:

"הרב שניידר ז"ל מלונדון היה תמיד מספר על לימוד ה'תניא' של הרב דסלר, שבעת יגיעתו בלימוד זה, היה כורך סמרטוט לח על מצחו, מרוב המאמץ העיוני".

הגאון רבי אברהם יצחק הכהן קוק:

"גדול ונשגב הוא הלימוד במקצוע החב"ד". "נמשכתי לעיין בהם עוד בילדותי".

(אגרות הראי"ה)

הרב ירום אברגיל:

"אף על פי שיש ש"ס ויש פוסקים ויש קבלה - כל זה הוא הרכוש, אבל היהלום שבכתר זה רק החסידות של בעל התניא."

(הרב ירום אברגיל בהקדמה לספרו בצר ירום)

בוודאי שמעת על ספר התניא
זו ההזדמנות שלך להעמיק בספר.

סדנא יחודית מרוכזת בת 11 מפגשים מתומצתים עם
הרב יאיר כלב - כלים לחינוך עצמי על פי התניא.
- השיעורים שזורים בניגוני חב"ד עתיקים בליווי גיטרה -

**הסדנא תתקיים בימי רביעי בשעה 20:30
באולם בית כנסת היכל יעקב רחוב ריינס 17 ירושלים**
אחת לשבועיים מפגש פתיחה
בח' מר חשוון 9/11/16 מסיימים ב' ניסן 29.3.17

אם גיבולא אמתן לרא

רישום מומלץ אך לא חובה

לקבלת סילבוס נושאים מפורט:

tanya71097@gmail.com • 052-682-3799

מקומות לגברים ונשים בהפרדה מלאה • מחיר 10 ש"ח • לבני ישיבות וסטודנטים ללא תשלום

חסידות על הפרשה כי תשא

את השבת. כלומר, על ידי עבודתם הם 'ממשיכים' תוספת קדושה ביום השבת, יותר ממידת קדושתה מצד עצמה.

(ספר המאמרים ת"ש עמ' 81)

להשפיע מן המיטב גם לשרוי בחושך ויתן אל משה ככלותו לדבר אתו בהר סיני שני לוחות העדות (לא, יח)

מתן הלוחות למשה היה ביום הארבעים לעליית משה להר, כשגמר הקב"ה את לימודו עמו ("ככלותו"). הרי שעד יום הארבעים למד הקב"ה עם משה, ורק אז נתן לו את הלוחות.

לפנינו לימוד נפלא: בני ישראל עשו את העגל ביום הל"ט (39) לעלייתו של משה להר. נמצא שגם לאחר שעשו את העגל עדיין הקב"ה למד עם משה את התורה (כדי ללמדה אחר כך לישראל), וכמו כן מסר לו אז את הלוחות כדי שימסרם לבני ישראל!

ללמדנו: מחובתנו להשפיע על הזולת בעניני תורה ומצוות גם כאשר מצבו הרוחני רחוק מלהיות כדבעי (כראוי).

(ליקוטי-שיחות, כרך יא, עמ' 179)

מעלה עליונה יותר – מחייבת יותר ושמרו בני-ישראל את השבת (לא, טז)

אמרו רז"ל (בבא קמא נ): "הקב"ה מדקדק עם סביביו (צדיקים הדבקים בו, רש"י) אפילו כחוט השערה". כלומר, אדם שנמצא במעלה עליונה יותר – צריך להיזהר יותר במעשיו.

אי לזאת, ביום השבת, כשכל ישראל שרויים במעלה עליונה יותר, שהרי ניתנת להם אז נשמה יתירה, מצווים הם במשנה זהירות. לכן מזהיר הכתוב – "ושמרו בני ישראל את השבת": ביום השבת צריכים להישמר ולהיזהר בתורה ובמצוות יותר מבשאר ימות השבוע.

(אור התורה כרך ו, עמ' א'תתקס-סא)

להוסיף בקדושת השבת ושמרו בני-ישראל את השבת לעשות את השבת (לא, טז)

הכתוב מלמדנו שיש שתי בחינות בשבת: הראשונה – "ושמרו בני ישראל את השבת", היינו שקדושת השבת קיימת מצד עצמה, וצריכים רק לשמור עליה. על בחינה זו אמרו רז"ל (ביצה יז) "שבת מיקדשא וקיימא" (השבת – קדושתה קיימת).

השנייה – "לעשות את השבת", שישראל "עושים"

בקרו אותנו באתר החדש
www.tanyaor.com
 וגם ביו-טיוב ובפייסבוק:
 בלוגים מצולמים וניגונים (באיכות HD)

סדר התנ"ך

עודה ראשונה לנפש

תניא
 מודעות
 עצמית
 ביהדות

YouTube f

שבת שלום!!!

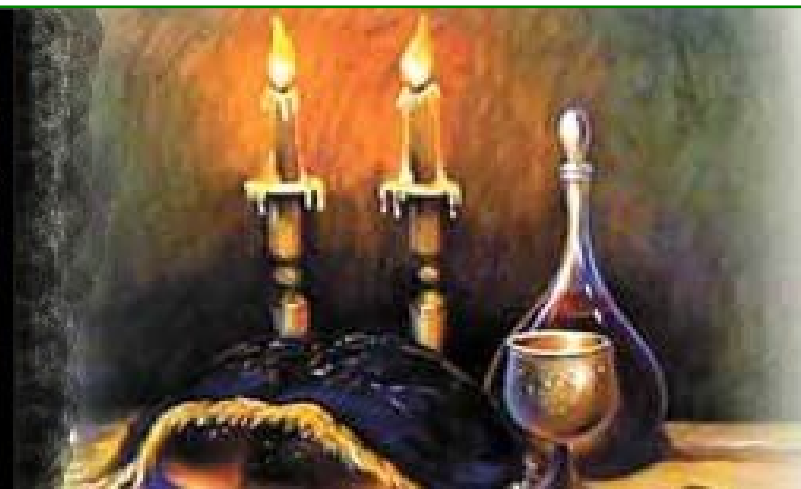
ליקוט, רעיונות, כתיבה ועימוד: חי דמארי
 כתיבה, עריכה, והגהה: הרב יאיר כלב
 להערות, הארות, הצעות או תיקונים, אנא כתבו לנו

tanyaor4u@gmail.com

הרבי מליובאוויטש הנהיג ועודד שכל אשה ובת (מגיל רך
 ביותר ולפחות מגיל 3) תדלקנה נרות שבת וחג.

צאת השבת	הדלקת נרות	עיר (שעון חורף)
18:26	17:13	י-ם
18:28	17:28	ת"א
18:27	17:19	חיפה
18:28	17:30	ב"ש

נהנתם? העבירו הלאה, לזכות עוד ועוד יהודים בהרחבת המודעות למקורותינו.

נא לשמור על קדושת הגיליון